

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/25710-Υ'

Σελίδες απάντησης: 05
Σελίδες συνημμένων: 02
Σύνολο σελίδων: 07

Αθήνα, 06 Δεκεμβρίου 2021

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην από 13-11-2021 με αριθμό 1156 Ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Γ. ΚΑΜΙΝΗ και Α. (Τ.) ΑΝΤΩΝΙΟΥ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου και σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι αδιαπραγμάτευτο στόχο του εφαρμοζόμενου Προγράμματος Αντεγκληματικής Πολιτικής αποτελεί η καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος -εκφάνσεις του οποίου θίγουν τα περιουσιακά δικαιώματα των πολιτών- και η προστασία από κινδύνους εξαπάτησης, τόσο στο φυσικό, όσο και στον ψηφιακό κόσμο.

Αξιζει να σημειωθεί ότι την εκτεταμένη χρήση του διαδικτύου και των κινητών τηλεφώνων -η οποία αυξήθηκε σε σημαντικό βαθμό τόσο για την επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων, όσο και για την κάλυψη των αναγκών τους με προμήθεια αγαθών ή/και την απομακρυσμένη εξυπηρέτησή τους από δημόσιες Υπηρεσίες και Φορείς κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών, συνεπεία των ειδικών μέτρων που εφαρμόστηκαν στη χώρα μας για τον περιορισμό της διάδοσης του COVID-19- εκμεταλλεύονται άτομα (δράστες), προκειμένου να αποκτήσουν μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα προσώπων και κατ' επέκταση να αποκομίσουν, κυρίως, οικονομικό όφελος.

Σημειώνεται ότι το «ηλεκτρονικό έγκλημα» αποτελεί φαινόμενο που απασχολεί τις Αρχές σε ευρωπαϊκό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του, δεδομένου ότι οι δράστες κινούνται ταχύτατα και με ευελιξία, χωρίς εδαφικούς περιορισμούς, χρησιμοποιώντας τεχνικές απόκρυψης των ψηφιακών τους ιχνών και αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες της τεχνολογίας (σκοτεινό διαδίκτυο, ψηφιακά κρυπτο-νομίσματα κ.α.). Οι τρόποι δράσης αυτών ποικίλουν και διαρκώς εξελίσσονται, ενώ χρησιμοποιούνται τεχνικές κοινωνικής μηχανικής «social engineering» ώστε φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις να παραπλανηθούν και να υποκύψουν στα αιτήματα των εγκληματιών, είτε για παραχώρηση στοιχείων πρόσβασης «usernames» & «passwords» σε ψηφιακές υπηρεσίες (ενδεικτικά λογαριασμοί ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, ηλεκτρονική τραπεζική κ.α.) είτε για απευθείας αποστολή χρημάτων στους εγκληματίες, με διάφορες προφάσεις.

Μια από τις συνηθέστερες απάτες διεθνώς σχετίζεται με τα επενδυτικά προϊόντα που δήθεν αποφέρουν υψηλές αποδόσεις, κατά τις οποίες οι δράστες για να πείσουν τα θύματά τους, χρησιμοποιούν εργαλεία και λογισμικά που τους επιτρέπουν να αλλοιώνουν τους τηλεφωνικούς τους αριθμούς «fake caller ID», να παρουσιάζουν ψεύτικες ιστοσελίδες ως αληθινές και να δημιουργούν πλαστογραφημένα έγγραφα. Σε κάθε περίπτωση, οι δράστες έχουν τη δυνατότητα

να αποκρύπτουν, με τη χρήση κατάλληλων εργαλείων, την πραγματική τους τοποθεσία και την πραγματική τους ταυτότητα. Αξίζει δε να επισημανθεί ότι, η επιλογή των υποψήφιων θυμάτων είναι κατά βάση τυχαία, αφού αποστέλλονται προς αυτά μαζικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μηνύματα «spam» ή πραγματοποιούνται κλήσεις με αυτοματοποιημένο τρόπο σειριακά σε όλους τους τηλεφωνικούς αριθμούς. Σημειώνεται ότι οι δράστες των διαδικτυακών απατών βρίσκονται σε μεγάλο αριθμό υποθέσεων εκτός της ελληνικής επικράτειας.

Περαιτέρω, προς πληρέστερη ενημέρωσή σας, στατιστικά στοιχεία υποθέσεων απατών που έχουν απασχολήσει τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας ανά την επικράτεια, αποτυπώνονται στους συνημμένους πίνακες. Επιπλέον, στη Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος (ΔΙ.Δ.Η.Ε.) έχουν καταγραφεί τα ακόλουθα περιστατικά, ανά αριθμό υποθέσεων, έτος και συνολικό ύψος ζημίας, στον τομέα των επενδυτικών απατών και απατών μέσω SMS (Smishing):

Επενδυτικές απάτες (investmentfrauds)		
Έτος	Αριθμός Υποθέσεων	Συνολικό ποσό ζημίας (σε Ευρώ)
2019	4	36.700,00
2020	66	1.000.029,00
2021 (10μηνο)	237	4.327.603,00
Απάτες μέσω SMS (Smishing)		
Έτος	Αριθμός Υποθέσεων	Συνολικό ποσό ζημίας (σε Ευρώ)
2019	21	6.941.100,00
2020	81	48.134,00
2021 (10μηνο)	256	316.126,00

Στο πλαίσιο αυτό, οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας σε κάθε περίπτωση που περιέρχονται σε γνώση τους συμπεριφορές που πραγματώνουν την αντικειμενική υπόσταση αξιόποινων πράξεων και συνδέονται με τη χρήση του διαδικτύου, προβαίνουν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σε όλες τις προβλεπόμενες, από το ισχύον νομικό πλαίσιο, αστυνομικές και δικονομικές ενέργειες, συνεργαζόμενες -κατά περίπτωση- με αρμόδιες Αρχές ή Φορείς και αλλοδαπές διωκτικές Αρχές (πχ. Europol, Interpol κ.α.) και, εφόσον απαιτείται, με τα οικεία Πιστωτικά Ιδρύματα για τη συλλογή των απαραίτητων πληροφοριακών στοιχείων.

Διευκρινίζεται δε ότι οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας περί απάτης, ενημερώνουν την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, προκειμένου να πραγματοποιηθούν εκ μέρους της οι δέουσες δεσμεύσεις περιουσίας πριν την ανάληψη του προϊόντος του εγκλήματος από τους δράστες. Η εν λόγω ενημέρωση στοχεύει όχι μόνο στη δέσμευση του προϊόντος του εγκλήματος από τον αρχικό λογαριασμό, αλλά και στον εντοπισμό από την Αρχή της ροής του χρήματος (μεταφορές σε έτερους τραπεζικούς λογαριασμούς, εντοπισμός έτερων συνεργατών κ.λπ.) και τη δέσμευση αυτού, ενώ ταυτόχρονα απαγορεύεται από πλευράς της Αρχής το άνοιγμα νέων τραπεζικών λογαριασμών επ' ονόματι των δραστών, στερώντας σε αυτούς τη δυνατότητα διάπραξης έτερων απατών.

Λόγω της διεθνούς διάστασης του φαινομένου της απάτης, η διερεύνηση δεν περιορίζεται στα εδαφικά όρια της χώρας μας, αλλά πραγματοποιείται ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών με άλλες χώρες μέσω των θεσμοθετημένων διαύλων επικοινωνίας, διεξάγονται

κοινές δράσεις και έρευνες (π.χ. μέσω της δημιουργίας Κοινών Ομάδων Έρευνας, στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών Εντολών Έρευνας κ.α.) και πραγματοποιείται, στο πλαίσιο διαφόρων διεθνών συναντήσεων, ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Ειδικότερα, από τη ΔΙ.Δ.Η.Ε. εκδηλώνεται συγκεκριμένο πλέγμα στοχευμένων ενεργειών και δράσεων, σε συνεργασία με τις καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες, Αρχές/Φορείς, εθνικού και διεθνούς επιπέδου, χρησιμοποιώντας τα απαραίτητα σύγχρονα υλικοτεχνικά μέσα και την αξιοποίηση εκπαιδευμένου για το σκοπό αυτό, προσωπικού. Ενδεικτική δε της πληρότητας του ακολουθούμενου σχεδιασμού αποτελεί η πρόσφατη συμμετοχή της Ελληνικής Αστυνομίας στη διεθνούς κλίμακας αστυνομική επιχείρηση για την καταπολέμηση των διαδικτυακών απατών στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce), για την οποία σχετικό τυγχάνει το από 05-11-2021 Δελτίο Τύπου του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας (www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&lang=%27..%27&perform=view&id=106221&Itemid=2729&lang=).

Περαιτέρω, σημαίνοντα ρόλο στην καταπολέμηση του αδικήματος της απάτης, διαδραματίζει η λήψη προληπτικών μέτρων, μέσω της παροχής συμβουλών και κατευθύνσεων προς τους πολίτες για την αποφυγή θυματοποίησής τους. Στην κατεύθυνση αυτή, καθίσταται γνωστό ότι η Ελληνική Αστυνομία αξιοποιεί -σταδιακά από το 2010- τις δυνατότητες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για ταχύτερη, αμεσότερη και πιο ουσιαστική ενημέρωση του κοινού, με την παρουσία της στο Twitter, το Facebook και το YouTube, επιδιώκοντας να βελτιώσει και να διευκολύνει το διαμοιρασμό των πληροφοριών που αφορούν τις δράσεις και το έργο της, καθώς και να προάγει την αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ Ελληνικής Αστυνομίας και πολιτών.

Σημειώνεται δε ότι το υλικό που δημοσιεύεται, κατά κανόνα, βρίσκεται διαθέσιμο και στον διαδικτυακό τόπο της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ αναδημοσιεύονται άρθρα, συνεντεύξεις, εκθέσεις ή άλλο σχετικό υλικό, το οποίο συνήθως σχετίζεται με δράσεις της ΕΛ.ΑΣ. και εκτιμάται ότι θα ενδιαφέρει το κοινό. Υπό αυτό το πρίσμα, οι πολίτες ενημερώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα με εύληπτες και κατανοητές συμβουλές, ώστε να αποφεύγουν τυχόν προσπάθειες εξαπάτησης σε βάρος τους, με οποιοδήποτε μορφή και πρόσχημα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, κατά το χρονικό διάστημα από 01-08 έως και 15-11-2021, σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο, έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 145 αναρτήσεις, με συμβουλές και παραδείγματα για την αποφυγή εξαπάτησης, οι οποίες στην πλειοψηφία τους είχαν μεγάλη απήχηση στο κοινό. Χαρακτηριστική είναι πρόσφατη ανάρτηση, στην οποία μήνυμα πολίτη – θύματος απάτης δημοσιεύεται σε μορφή παραδείγματος - συμβουλής, με απήχηση που ξεπέρασε τις 775.000 μόνο στο Facebook. Η συγκεκριμένη ανάρτηση αναπαράχθηκε και από δημοσιογραφικούς ιστότοπους, προσδίδοντας κατ' αυτόν τον τρόπο επιπρόσθετη απήχηση.

Προσέτι, από το Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης του Υπουργείου, σε συνεργασία με τη ΔΙ.Δ.Η.Ε. και ανάλογα με τις αναλύσεις επιχειρησιακών, πληροφοριακών και κοινωνικών δεδομένων, δημοσιεύονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα Δελτία Τύπου και Ανακοινώσεις με συμβουλευτικό περιεχόμενο για τις νέες μορφές εξαπάτησης και την αποφυγή τους.

Παράλληλα, από τη ΔΙ.Δ.Η.Ε. έχει δημιουργηθεί ενημερωτικό υλικό (με τη μορφή φυλλαδίων), που διαμοιράζεται στο ευρύ κοινό, ενώ σχετικές καταχωρίσεις (ρεπορτάζ) πραγματοποιούνται και στον ημερήσιο τύπο (σχετ. <https://cyberalert.gr/start/cybercams/>). Συμμετέχει επίσης στην εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μήνα Ασφάλειας στον Κυβερνοχώρο, από κοινού με την Europol, την Ελληνική Ένωση Τραπεζών και τον European Banking Federation (EBF), ενώ προσφάτως, αναρτήθηκαν

οδηγίες, που αφορούν στο «πώς να αναγνωρίσεις και προστατευθείς» από απατηλά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (phishing) και SMS (smishing), από ηλεκτρονικές απάτες μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας (vishing), από απάτη υποτιθέμενης τεχνικής υποστήριξης, από απάτη κλοπής στοιχείων ταυτότητας ή απάτη αλλαγής κάρτας SIM (σχετ: <https://www.hba.gr/News/Details/2061> και <https://www.hba.gr/News/Details/2066>).

Επιπρόσθετα, η ΔΙ.Δ.Η.Ε. διοργανώνει ή συμμετέχει σε ημερίδες και διαλέξεις σε όλη την επικράτεια, έχοντας ως στόχο την ενημέρωση μαθητών, γονέων, εκπαιδευτικών, καταναλωτών, εμπόρων και επιχειρηματιών για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες, τις διαδικτυακές αγορές, τους κινδύνους που ελλοχεύουν στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης κ.α.. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι, κατά το έτος 2020, διοργανώθηκαν εκατόν τριάντα τέσσερις (134) ενημερωτικές ημερίδες και διαλέξεις δια ζώσης ή εξ αποστάσεως σε όλη την Ελλάδα, ικανοποιώντας αιτήματα από διάφορους Φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς, Ο.Τ.Α., συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, σχολεία, Πανεπιστημιακά ιδρύματα κ.λπ.), γεγονός που καταδεικνύει τόσο το έντονο ενδιαφέρον των πολιτών για ενημέρωση σε θέματα διαδικτυακών κινδύνων, όσο και την εξωστρεφή δράση της ΔΙ.Δ.Η.Ε. και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας.

Ακολούθως, επισημαίνεται ότι με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου, είχε αναπτυχθεί ένα πλέγμα προληπτικών - ενημερωτικών δράσεων, προς ενημέρωση των ατόμων τρίτης ηλικίας, κυρίως, για την αποφυγή θυματοποίησής τους με το πρόσχημα πρόκλησης ατυχήματος (τηλεφωνικές απάτες). Στο πλαίσιο αυτό:

- Εκδόθηκε τρίπτυχο ενημερωτικό φυλλάδιο, το οποίο απεστάλη στις καθ' ύλην αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες και διανεμήθηκε στους πολίτες, για την ενημέρωσή τους, ενώ σε ορισμένες περιοχές -σε συνεργασία με τους οικείους Ο.Τ.Α.- αναπαράχθηκε και σε περισσότερα αντίτυπα, για μαζικότερη διανομή. Το εν λόγω φυλλάδιο αναπαράγεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Με μέριμνα του Γραφείου Επικοινωνίας και Ενημέρωσης δημιουργήθηκε εξειδικευμένο βίντεο - σποτ για τις τηλεφωνικές απάτες, το οποίο ομοίως αναπαράγεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Σε τοπικό επίπεδο, διενεργήθηκε πληθώρα παρουσιάσεων - διαλέξεων από έμπειρους αστυνομικούς των οικείων αστυνομικών Υπηρεσιών, για την ενημέρωση των ατόμων τρίτης ηλικίας ως προς τις μεθόδους που μετέρχονται οι επιτήδριοι προς εξαπάτησή τους, παρέχοντας σε αυτούς χρήσιμες συμβουλές προς αποφυγή θυματοποίησής τους. Οι εν λόγω ενημερώσεις λαμβάνουν χώρα σε εκκλησιαστικούς χώρους, Πνευματικά Κέντρα, Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) ή άλλους κατάλληλους χώρους των Ο.Τ.Α., με ανοικτή πρόσκληση προς τους κατοίκους των συγκεκριμένων περιοχών για την παρακολούθησή τους.

Τέλος, υπογραμμίζεται ότι προσφάτως (Οκτώβριος 2021), συμφωνήθηκε κοινή δράση σε εθνικό επίπεδο για να αντιμετωπιστούν οι απάτες με υπολογιστή, για την προστασία των πολιτών. Ειδικότερα, πραγματοποιήθηκε ευρεία σύσκεψη για τις διαδικτυακές απάτες με την τεχνική ηλεκτρονικού «ψαρέματος»-phishing μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή τηλεφωνικών μηνυμάτων (κατά τις οποίες αποσπώνται από τα θύματα τραπεζικές καταθέσεις) στο Υπουργείο μας με τη συμμετοχή του υπογράφοντος, του Υφυπουργού, του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης, του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πρόεδρου της Ένωσης Τραπεζών, του Αντιπρόεδρου της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ένωσης

Τραπεζών, του Διευθυντή Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών, της Γενικής Γραμματέως της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, του Πρόεδρου της Συντονιστικής Επιτροπής, του Διευθυντή της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος και του Διευθυντή της Οικονομικής Αστυνομίας. Στο πλαίσιο αυτής αποφασίστηκε συνεργασία για την υλοποίηση μίας μεγάλης ενημερωτικής εκστρατείας των πολιτών, για την πρόληψη εξάπλωσης του φαινομένου, καθώς και για τη δημιουργία ενός Συντονιστικού Κέντρου για την εστιασμένη αντιμετώπισή του [σχετ: το από 13-10-2021 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου μας (http://www.mopocp.gov.gr/index.php?option=ozo_content&lang=&perform=view&id=7550&Itemid=726)], ενώ προς επίρρωση των προαναφερόμενων, σημειώνεται ότι με την υπ' αριθ. 254 από 03-11-2021 Απόφαση του υπογράφοντος (Α.Δ.Α.: ΨΠ7846ΜΤΛΒ-Τ8Π) συστάθηκε και συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με θέμα την αντιμετώπιση του φαινομένου της ηλεκτρονικής απάτης «phishing».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**